

НАЦІОНАЛЬНИЙ БАНК УКРАЇНИ

вул. Інститутська, 9, м. Київ, 01601, Україна
тел. 253-38-22, факс 230-20-33, 253-77-50
e-mail: nbu@bank.gov.ua

NATIONAL BANK OF UKRAINE

9, Instytutska, Str., Kyiv, 01601, Ukraine
phone 253-38-22, fax 230-20-33, 253-77-50
e-mail: nbu@bank.gov.ua

11.10.2016 № 20-СССЧ/84250

На № _____

Народному депутату України
Різаненку П.О.

вул. Грушевського, 5,
м. Київ,
01008, Україна

На № 16/09/22-7550 від 22.09.2016

Про розгляд депутатського
запиту

Шановний Павле Олександровичу!

Національний банк України розглянув Ваш депутатський запит від 22.09.2016 № 16/09/22-7550 щодо захисту інтересів вкладників банків та їх відокремлених підрозділів, що були розташовані на території Автономної Республіки Крим і м. Севастополь, та у межах своїх повноважень зазначає таке.

Згідно з частиною другою статті 99 Конституції України та статтею 6 Закону України «Про Національний банк України» від 20.05.1999 № 679-XIV (далі – Закон про НБУ) забезпечення стабільності грошової одиниці є основною функцією Національного банку України.

Національний банк України відповідно до статті 2 Закону України «Про Національний банк України» є центральним банком України, особливим органом державного управління, юридичний статус, завдання, функції, повноваження і принципи організації якого визначаються Конституцією України, цим Законом та іншими законами України.

Відповідно до статті 13 Декрету Кабінету Міністрів України «Про систему валютного регулювання і валютного контролю» від 19.02.1993 № 15-93 (далі – Декрет) Національний банк України є головним органом валютного контролю.

У статті 2 Декрету визначено, що резиденти і нерезиденти мають право здійснювати валютні операції з урахуванням обмежень, встановлених цим Декретом та іншими актами валютного законодавства України.

Відповідно до статті 55 Закону про НБУ головною метою банківського регулювання і нагляду є безпека та фінансова стабільність банківської системи, захист інтересів вкладників і кредиторів.

Разом з тим, Національний банк України відповідно до статті 63 Закону про НБУ не має права вимагати від банків виконання операцій та інших дій, не

1524190

передбачених законами України та нормативними актами Національного банку України.

В той же час, слід зазначити, що відносини банку з клієнтом згідно зі статтею 55 Закону України «Про банки і банківську діяльність» від 07.12.2000 № 2121-III регулюються законодавством України, нормативно-правовими актами Національного банку України та угодами (договорами) між клієнтом та банком.

При цьому, кожна особа має право на захист свого цивільного права у разі його порушення, невизнання або оспорювання, а також має право звернутися до суду за захистом свого особистого немайнового або майнового права та інтересу (статті 15, 16 Цивільного кодексу України).

Закон України «Про створення вільної економічної зони «Крим» та про особливості здійснення економічної діяльності на тимчасово окупованій території України», прийнятий Верховною Радою України 12.08.2014 за № 1636-VII, є спеціальним законом, що визначає особливості здійснення економічної діяльності на тимчасово окупованій території України згідно із статтею 13 Закону України «Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України» від 15.04.2014 № 1207-VII, створює вільну економічну зону «Крим», та врегульовує інші аспекти правових відносин між фізичними і юридичними особами, які знаходяться на тимчасово окупованій території або за її межами (далі – Закон № 1636).

Зокрема, статтями 9 та 10 Закону № 1636 визначені механізми щодо дії валютного та платіжних режимів у межах вільної економічної зони «Крим» та застосування окремих норм регуляторного законодавства на території вільної економічної зони «Крим», які поширюються на взаємовідносини між суб'єктами господарювання, юридичних та фізичних осіб тощо.

Національний банк України 06.05.2014 прийняв постанову №260 «Про відкликання та анулювання банківських ліцензій та генеральних ліцензій на здійснення валютних операцій окремих банків і закриття банками відокремлених підрозділів, що розташовані на території Автономної Республіки Крим і міста Севастополя» (далі – Постанова № 260).

Згідно з Постановою № 260 банки були зобов'язані припинити діяльність відокремлених підрозділів, розташованих на території Автономної Республіки Крим і міста Севастополя та протягом місяця з дня набрання чинності цією постановою забезпечити закриття таких відокремлених підрозділів.

З метою застосування норм валютного законодавства під час режиму тимчасової окупації на території вільної економічної зони «Крим» Правління Національного банку України 03.11.2014 прийняло постанову № 699 «Про застосування окремих норм валютного законодавства під час режиму тимчасової окупації на території вільної економічної зони «Крим» (далі – Постанова № 699).

Таким чином, Національним банком України реалізовано законодавчо надані повноваження, передбачені статтею 56 Закону про НБУ, в частині видання власних нормативно-правових актів з порушених питань.

В той же час слід звернути увагу на таке.

За результатами розгляду Рекомендацій парламентських слухань на тему: «Стан дотримання прав внутрішньо переміщених осіб та громадян України, які проживають на тимчасово окупованій території України та на тимчасово неконтрольованій території в зоні проведення антитерористичної операції», схвалених постановою Верховною Радою України від 31.03.2016 № 1074-VII, було запропоновано скасувати названий Закон № 1636 та Постанову Національного банку України № 699.

Національний банк України не погодився з такою позицією, зважаючи на те, що реалізація Рекомендацій у частині скасування Закону № 1636 та Постанови № 699, на думку Національного банку України, не досягне мети, оскільки пропонується тільки механічне скасування закону та нормативно-правового акту без пропозицій щодо можливих подальших шляхів вирішення проблемних питань, зокрема і у частині захисту інтересів вкладників банків та відокремлених підрозділів банків, що були розташовані на території Автономної Республіки Крим і м. Севастополь.

В листі від 21.06.2016 №18-0006/51992 на адресу Комітету з питань прав людини, національних меншин і міжнаціональних відносин Верховної Ради України Національний банк України висловив позицію щодо внесення доповнення до Закону № 1636.

З метою комплексного врегулювання проблемних питань, зокрема і пов'язаних з правовідносинами із суб'єктами ВЕЗ «Крим» під час дії режиму тимчасової окупації на законодавчому рівні, Національний банк України запропонував створити робочу групу за участю представників Національного банку України з метою розроблення змін/доповнень до Закону України «Про створення вільної економічної зони «Крим» та про особливості здійснення економічної діяльності на тимчасово окупованій території України».

Після набрання чинності змін/доповнень до Закону України «Про створення вільної економічної зони «Крим» та про особливості здійснення економічної діяльності на тимчасово окупованій території України» та/або іншого закону, Національний банк України внесе відповідні зміни/доповнення у свої нормативно-правові акти.

З повагою

Заступник Голови
Національного банку України

Я. В. Смолій

